

VAALIJALAN
KUNTAYHTYMÄ

Pohjois-Savon
Muisti ry
Muistiliiton jäsen

Avain varhaiseen tunnistamiseen, tietoon ja tukeen

TIEDOTE 31.5.2018

Uusi väline kehitysvammaisten muistisairauksien varhaiseen tunnistamiseen NTG-EDSD (NTG-Early Detection Screen for Dementia)

Kehitysvammaisten ihmisten keskimääräinen elinikä on noussut ja ikääntyviä kehitysvammaisia henkilöitä on palvelujen piirissä yhä enemmän. Ikääntymiseen liittyvät toimintakyvyn muutokset tuo haasteen oikeanlaisten palveluiden järjestämiselle ja kehittämiselle. Samanaikaisesti kuin kehitysvammaisten ihmisten elinikä on noussut, myös ikään liittyvät muutokset ovat tulleet yleisemmiksi. Kehitysvammaisilla henkilöillä esiintyy muistisairauksia jopa 2-3 kertaa yleisemmin kuin normaaliväestöllä. Muistisairauksien tunnistaminen kehitysvammaisilla henkilöillä on vaikea eikä suomenkielisiä seulontavälineitä ole ollut käytettävissä.

Pohjois-Savon muisti ry:n MUISTIKKA-hankkeen yhtenä tavoitteena on ollut toimintamallien kehittäminen kehitysvammaisten henkilöiden muistisairauksien tunnistamiseen. Hanke on sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) rahoittama.

MUISTIKKA-hankkeen ja Vaalijalan kuntayhtymän yhteistyönä mahdollistui NTG-EDSD (NTG-Early Detection Screen for Dementia) kehitysvammaisille henkilöille tarkoitetun muistisairauksien varhaisen tunnistamisen välineen käynnistyminen. NTG-EDSD:n suomentamisesta vastasi Vaalijalan kuntayhtymän psykologi, psykoterapeutti Markus Sundin. Suomennosta ovat kommentoineet MUISTIKKA-hankkeen työntekijät, Vaalijalan kuntayhtymän lääkärit ja psykologit sekä kehitysvammalääketieteen professori Maria Arvio. NTG-EDSD:n suomennoksen kenttätestaus toteutettiin syksyllä 2017 Vaalijalan kuntayhtymän viidessä palvelukodissa. Lisäksi psykologi Markus Sundin testasi seulontavälinettä Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksen Silta-yksikössä.

NTG-EDSD on tarkoitettu varhaiseksi seulontavälineeksi kehitysvammaisille aikuisille, joilla epäillään tai heillä on huomattavissa varhaisia tunnusmerkkejä muistisairaudesta. Se ei ole arviointi- tai diagnostinen väline. Lomakkeen voi täyttää kuka tahansa kehitysvammaisen henkilön hyvin tunteva kuten omaiset tai lähityöntekijät.

NTG-EDSD on kaikkien kehitysvammaisten henkilöiden kanssa toimivien käytettävissä osoitteessa <http://aadmd.org/ntg/screening>

MUISTIKKA-hanke <https://www.muistikka.fi>

Lisätietoja

Eija Rytönen
toiminnanjohtaja
Pohjois-Savon Muisti ry
puh. 040 526 3481
eija.rytkonen @psmuisti.fi

Mari Niinivirta
asiantuntijapalvelujen päällikkö
Vaalijalan kuntayhtymä
puh. 044 3899 654
mari.niinivirta@vaalijala.fi